

BESLUT/SKRIVELSE/FÖRELÄGGANDE/MEDDELANDE

Datum: 2020-08-11

Diarienummer: KS2020.0250-6

Handläggare: Patricia Vallendin

Socialdepartementet

Ordförandebeslut enligt 6 kap. 39 § kommunallagen (2017:725) - Remissvar från Skövde kommun gällande Tillsammans för en välfungerande sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess, SOU 2020:24

Detta beslut fattas med stöd av punkt 1:1 i kommunstyrelsens delegationsordning.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ställa sig bakom arbetsgivarenhetens och socialnämndens yttranden och anta dessa som sitt eget.

Bakgrund

Skövde kommun har av Socialdepartementet mottagit remiss angående "Tillsammans för en välfungerande sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess".

Utredningen rekommenderar att parterna, främst Försäkringskassa och Arbetsförmedling ska ha samma definition av processens syfte och mål, få ett än tydligare uppdrag att samverka, kunna skapa en gemensam digital planeringsyta och utreda hur det ska kunna bli lättare att utbyta medicinska uppgifter. Utredningen rekommenderar att arbetsgivare ska ges ökade drivkrafter och ökat stöd för förebyggande insatser och arbetsplatsinriktat stöd för återgång i arbete. En rekommendation är att arbetsgivare i högre utsträckning ska använda sig av konsultation med experter vid stöd för återgång i arbete.

Utredaren rekommenderar att en utredning tillsätts med uppdrag att se över hur ett utökat ansvar ska kunna åläggas socialtjänsten gällande individer som befinner sig i sjukskrivnings- och rehabiliteringskedjan men saknar sjukpenninggrundad inkomst och uppbär

BESLUT/SKRIVELSE/FÖRELÄGGANDE/MEDDELANDE

Datum: 2020-08-11 Diarienummer: KS2020.0250-6 Handläggare: Patricia Vallendin

försörjningsstöd. Det bör utredas hur socialtjänsten ska kunna bedöma individers medicinska begränsningar i relation till aktivitet eller till att kunna söka arbete samt hur socialtjänsten ska kunna samordna insatser för att individer ska återfå arbetsförmåga, delta i aktivitet eller kunna söka arbete.

Arbetsgivarens yttrande

Samma fattning

Skövde kommun instämmer i huvudsak med utredningens rekommendationer. Vi har dock synpunkter på rekommendation 8.5 gällande stärkta drivkrafter för arbetsgivare. Där instämmer vi med utredaren att ekonomiska incitament är viktiga drivkrafter för att arbeta förebyggande och främjande. Vi anser dock att det skulle vara mer gynnsamt om de kan fungera som morot istället för piska.

8.1 Definition av sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessens syfte

Vi samtycker till att det finns behov av en gemensam och tydligare definition av sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessens syfte. Att se processen som en helhet förtydligar vad som ska uppnås och kan genom det främja tidiga insatser.

8.2 Uppdrag att samverka för en välfungerande sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess

En tydligare definition av sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessens syfte kan bidra till att förstå vad samordningen ska leda till. Utifrån detta kan samordningsrollen bli tydligare för individen och aktörer. Vi bifaller därav utredningens rekommendation. Viktigt är att på något sätt reglera formerna för samverkan i enlighet med 8.2.5 som stöd för aktörerna att praktiskt genomföra detta. Aktörerna kan behöva samlas kring en definition av olika begrepp som används i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen. Exempelvis begreppet *arbetsförmåga*.

8.3 En gemensam digital yta för planering i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen utreds

Skövde kommun tillstyrker att det finns ett stort behov av en gemensam digital yta, för underlätta både för individen och för aktörerna och ge båda parter möjlighet att överblicka hela processen. En gemensam yta skulle även bidra till större förståelse för det gemensamma syftet samt ökad samverkan mellan aktörerna. Det skulle kunna innebära förkortade ledtider och minskat behov av avstämningsmöten för informationsöverföring vilka oftast är svåra att få till.

8.4 Bättre stöd till individer i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen oavsett behov av att få rehabiliterande insatser samordnade

Vi bifaller utredningens rekommendation kring stöd för individen i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen. Mycket av detta arbete görs idag av arbetsgivarens representanter samt via fackliga organisationer. Sedan ett par år har många regioner infört yrkesrollen rehabiliteringskoordinator med uppgift att koordinera aktörernas medverkan i rehabiliteringsprocessen. Om en fördjupad utvärdering av uppdraget inte är gjort bör rollen utvärderas för att därefter kunna anpassas till att bli en resurs i detta arbete. Detta i syfte att inte skapa en "krock" och om ett ytterligare stöd ska utvecklas bör det vara i syfte att komplettera varandra.

BESLUT/SKRIVELSE/FÖRELÄGGANDE/MEDDELANDE

Datum: 2020-08-11 Diarienummer: KS2020.0250-6 Handläggare: Patricia Vallendin

8.5 Ökade drivkrafter och ökat stöd för arbetsgivares förebyggande insatser och arbetsplats inriktat stöd för återgång i arbete

Skövde kommun ställer sig avvisande till förslaget om hälsovaxling samt rekommendation om redovisningsskyldighet.

Vi tror att arbetsgivares drivkraft till att arbeta mer förebyggande och främjande bättre kan stödjas genom att arbetsgivare till exempel vid uppvisande av en "låg" sjukfrånvaro erhåller differentierad eller reducerad arbetsgivaravgift eller annan förmån. Vi anser att det skulle vara mer gynnsamt om de ekonomiska drivkrafterna kan fungera som morot istället för piska.

Att ställa krav på ett hälsobokslut med hälsoekonomiska beräkningar kan enligt utredaren skapa medvetenhet och engagemang hos ägarna. Vi anser att en viktig del i ett sådant bokslut skulle kunna vara att även redogöra för främjande och förebyggande insatser som ett led i att skapa medvetenhet kring vilka åtgärder man jobbar med och vilka effekter de får.

8.6 Konsultation av expert vid bedömning av arbetsplats inriktat stöd för återgång i arbete

Skövde kommun samtycker till att finns ett behov av att anlita en expertresurs när arbetsgivaren gör en plan för återgång i arbete. Utredningen bör dock ta hänsyn till att större företag och organisationer har egen personal med hög kompetens inom området rehabilitering och sjukfrånvaro, vid definition av vem som räknas som expertresurs.

8.7 En förvaltning av kunskapsområdet arbetsplats inriktat stöd för återgång i arbete

Vi bifaller att Myndigheten för arbetsmiljökunskap får i uppdrag att samla in, sammanställa och sprida kunskap om arbetsplatsinriktat stöd för återgång i arbete .

8.8 Ett utvecklat samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen för att möta individens behov av stöd

Skövde kommun stödjer utredningens rekommendation och ser som arbetsgivare att det finns ett behov av ett utvecklat samarbete mellan aktörerna för sjukskrivna.

8.9 Ett förbättrat stöd till individer som har medicinska begränsningar, som saknar sjukpenninggrundande inkomst och som uppstår försörjningsstöd

8.10 Utbyte av medicinska uppgifter i sjukskrivnings- och rehabilitering processen bör utredas

Skövde kommun anser att det är viktigt att klargöra vilket behov aktörerna har av medicinska uppgifter och bifaller utredningens rekommendation.

Socialnämndens yttrande

Utredarens förslag kommer innebära att Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan framåt enbart kommer jobba med de individer som är strukturellt arbetslösa, medan kommunerna kommer ansvara för de personer som behöver mycket extra stöd för att kunna söka och få ett arbete. Vår uppfattning är att Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan idag inte fullt ut tar ansvar för den grupp som är sjukskrivna och saknar sjukpenninggrundande inkomst, även om Försäkringskassan har ett uttalat samordningsansvar för den gruppen. Upplevelsen är att

BESLUT/SKRIVELSE/FÖRELÄGGANDE/MEDDELANDE

Datum: 2020-08-11 Diarienummer: KS2020.0250-6 Handläggare: Patricia Vallendin

Arbetsförmedlingen redan idag väljer ut vilka personer som kan vara aktuella för insatser för dem.

Om kommunen ska ges ett ökat ansvar för denna målgrupp är en förutsättning för att klara uppgiften att kommunerna ges ekonomiska medel för detta. Det kommer krävas mycket resurser och vara en stor omställning för kommunerna. Socialtjänsten har inte något medicinskt ansvar eller mandat kring medicinska frågor för dessa individer i dagsläget. Det kommer bli en stor omställning att ta över rehabiliteringsansvaret och bedöma om det föreligger medicinska hinder att ta ett arbete.

Samverkan med Arbetsförmedling och Försäkringskassan kommer att bli än mer viktig och de underlag som kommunen tar fram måste godkännas för sjukpenning hos Försäkringskassan. Vi anser att samverkan är A och O för detta om socialtjänsten ska kunna hjälpa individer att komma vidare om de har behov av andra ersättningar inom socialförsäkringssystemet. Anser kommunen att en person är medicinskt färdigbehandlad eller rehabiliterad måste Försäkringskassan eller Arbetsförmedlingen ta vid.

Det finns en oro för att förslaget innebär en differentierad sjuk- och rehabiliteringsprocess, som kommer att skilja sig beroende på om du har sjukpenninggrundad inkomst eller inte. Kommunens sjuk- och rehabiliteringsprocess får inte bli sämre eller klassas som sämre än den statliga. Kommunens insatser för målgruppen kommer vara mer kostsam på grund av de större behoven hos individen, vilket kräver finansiering från staten.

Om socialtjänsten får ansvaret för dessa delar av sjukskrivnings- och rehabiliteringskedjan blir det bättre för individerna, men det blir en stor omställning för socialtjänsten och ansvaret ökar markant med de medicinska utredningarna som ska göras. Ges socialtjänsten uppdraget och även får ekonomiska medel till detta, blir det tydligare i vem som har ansvaret. Kommunerna söker mycket projektmedel idag och ingår i olika samordningsförbund för att hitta finansiering för insatser till denna grupp och detta skulle underlättas om finansiering kom direkt från staten istället för att varje kommun ska söka medel via olika projekt.

Katarina Jonsson
Kommunstyrelsens ordförande